

Folium lxxv

vicino sibi cellam collocavit. Die quadam predicti sacerdotis oculos do-
minus aperuit interiores et corporalibus euidenter aspexit qualiter angeli
supra predictum locum in quo maria magdalena morabatur celitus descen-
debant et eam in ethera subleuabant. et post hore spacium eundem locum
diuinis laudibus reperebant. Volens igitur sacerdos admirabilis vis-
sionis veritatem agnoscere creatori suo precibus se comendans deuotus
ad locum properabat. cum ad vnus lapidis iactum propinquaret inuas-
it eum timor et crux ipsius inceperunt trepidare. ita quod maxime perter-
ritus erat. ipse autem intellexit hoc factum esse sacramentum celeste.
Inuocato igitur deo et diuino auxilio clamauit ad eam. Adiuuro te per deum
si sis rationalis creatura que in spelunca habitas ut mihi respondeas. cui
maria magdalena dixit. quia sic adiuuasti me. accede propius ut scias ve-
ritatem. **U**nus accessisset autem ad eum maria. meministi ne ex euangelio de
maria peccatrice que ad pedes domini peccatorum suorum veniam pro-
meruit. Cui sacerdos respondit. memini. et triginta sunt anni reuoluti.
Dicit maria. Ego sum illa et per tot annos omnibus hominibus inco-
gnita illum locum incolui. Sed modo a deo mihi reuelatum est quod sum mo-
ritura. dic ergo. **M**aximiano episcopo. prima die resurrectionis domini
te oratorum solus ingrediarur ibi me inueniet. sacerdos autem beatus ma-
ximianum adijt. et ei omnia per ordinem enarrauit. Sanctus ergo **M**ax-
imianus illa die oratorium suum ingressus est et vidit beatam mariam
magdalenam in choro orantem cum multitudine angelorum. et ad eam
accedere non audebat. Ipsa conuersa dixit ad eum. Accede propius pas-
tore. ne fugias filiam tuam. Conuocato igitur vniuerso clero cum sacer-
dote predicto corpus et sanguinem iesu christi beate marie magdalenae de-
dit que cum lacrymis accepit. Deinde maria magdalena seipam ante al-
tare prostravit ubi sanctissima eius anima migravit ad dominum. cuius
corpus beatus Maximinus diuersis conditum aromatis honorifis-
se sepeluit. et post mortem suam iuxta ipsam se precepit sepeliri.
¶ Pro terminis nota. profelitus. p felita. p felitum. id est est quod alienus vel
peregrinus. Et dicitur pro quod est procul. et salitus quasi saliens seu veniens
procul de partibus alienis. Sed fastus est adiectum. et idem est quod super-
bus. Unde fastigium quasi superbia vel celsitudo.

Laurenti dauid magni martyris milesque fortis. Tu im-
peratoris tribunal. Tu manus tortorum cruentas.
Speruisti. secutus desiderabilem atque manu forte
Qui solus potuit regna superare tyranni crudelis. Quisquis san-
ctus sanguinis prodigos fecit amor milites eius. Dum mo-
do illum liceat cernere dispendio vite presentis

• **¶** Istud est aliud canticum. ob honorem et reuerentiam beati Laurenti

De sancto Laurentio

compilatū. in quo auctoꝝ tria facit **P**rimo cōmendat beaṭū Laurentium
rōne suaz virtutum. **S**cdo cōmendat eū rōne p̄stantie in sua passione
Tercio dirigit petiōnes ad sanctū Laurentiū. scdm̄ ibi. **C**esaris tu fa-
ces. terciū ibi. **L** Laurenti. dicens p̄mo sic **L** Laurenti exiis (martyr. qz)
p̄ er (fortis miles. magni dauid) scz xpi (Tu sp̄uisti tribunal) .i. sedem
iudicialē (imperatoris) scz decij. z sp̄uisti (crucetas) .i. crudeles vl̄ san-
guinolētas aut cruore plenas (manus tortoz) .i. eoz q̄ penas inferūt (se-
quutus. desiderabilē) scz xpm̄ (atqz manu forte. q̄) scz xps (potuit sol⁹) lu-
perare regna) .i. potestate (crudelis tyranni) scz dyaboli vel decij impato-
ris (qz) p̄ et (cuius) scz dei (sanctus amor fecit milites ei⁹) .i. p̄ eo militā-
tes (pdigos sanguinis) .i. pdigaliter effundentes sanguinē (dūmō) .i. ve-
sāte (licet) p̄pos sanctos (cernere ip̄m) scz xpm̄ veyz dauid (dispēdio) .i.
p̄ redio seu fastidio (p̄ntis vite) **N**otandū **J**acob apls scribit in cano-
nica sua. ca. p̄. **B**eat⁹ vir q̄ suffert tēptatōem. qz cū p̄bat⁹ fuerit accipiet
coronā vite **I**n his p̄bis ad cōmendatōem beati Laurentij duo tangunt
Primo sanctoz in tribulatōne huius vite p̄fortatio. cum d̄. **B**eat⁹ vir
q̄ suffert tēptatōnem. **S**cdo tangitur tēptatōnis glorioza remuneratio.
cum d̄. (accipiet coronam vite) **D**e p̄mo d̄ beatus **J**acobus ibidē. **S**el-
entes quoniā tēptatio patientiam operatur. patientia vero fructum bos-
num **E**t subdit **D**eus enī neminem tēptat. sed vnusquisqz tēptatur a sua
concupiscentia. **E**t etiam dicit beatus **A**ugustinus. q̄ quodiānis dissel-
mus experientis eos grauius tēptari a concupiscentia carnis. **U**nde
beatus **G**regorius **I**llis dyabolus pulsare negligit quos iure quieto pos-
sidere sentit **S**icut aliquis dum fuerit captus in carcere hāet vnum cu-
stodem vel duos. si vero euaserit omnes cum sequuntur. **S**ic etiam est
de captis z euadentibus a dyabolo. **D**e secundo dicitur in **A**pocalipsi.
Qui vicerit faciam illum columnam in templo. z dabo ei coronam. z scri-
bam super illum nomen nouum. **I**tem ex alio **Q**ui vicerit dabo ei sedem
mecum in throno meo **Q**ui ergo in tribulatōnibus huius seculi in vir-
tute fortitudinis perseverauerit. hic erit columna in templo sanctificas
corpus ecclesie z accipiet coronam vite. z habebit nomen nouum qd̄ os
domini nominauit. z est benedictum in eternum **S**ed quia beatus **L**au-
rentius viriliter agens sustinuit tēptatōnes. ergo de sua victoria ista se-
quentia est cōpilata. **¶** **S**ecundo nota. scribitur **J**oānis. xij. **N**isi gras-
num frumenti cadens in terram mortuum fuerit ip̄m solum manet. vbi
d̄t glosa. q̄ christus per granum intelligitur q̄ fuit mortu⁹ in passione et
fructum attulit in resurrectione. **U**nde **A**ugustinus. **D**ominus iesus christus
erat granum mortificandum z multiplicandum **M**ortificandum in
infidelitate iudeoz. **M**ultiplicandum in fide christianoꝝ. **¶** **U**nde
christus duplici grano cōparatur. scz grano frumenti z grano botri **P**ri-
mum granum pficientes confortat migrandi in via mandatorū dei que
restat eis ad celum. **U**nde p̄s. **P**anis cor hominis confirmat **C**hristus
enī bene cōparat grano frumenti. qz frumentū messum ligatur. tritatur
molitur. coquitur z comeditur **S**ic christus ligatur. tritatur. coquitur
z comeditur **S**ic christus est q̄ soluit cōpeditos **I**te flagellis tritaturus est. vnde
Johes in euang. sic apprehendit iesum pylat⁹ z flagellauit eū **I**te mola

Folium lxxvii

tricus attritus est. vii. **Esā.** Attritus est ppter scelera nostra. **Itē** in clibanum inferni missus est. vii. in **Leuitico** scribit. panis in clibano offerri dicitur abscqz fermēto et ppter superius oleo. **Itē** panis xpm. clibanus inferni fcat. fermētum culpa. oleū grām. **Itē** comedit sacramētalt. vii. in euāgē. Accipite et comedite hoc est corpus meū. **Itē** si qdē panis iesus nobis in pascha tam calidus seipm ministravit sic veniens ex clibano. vii. **Ber.** Sicut butirū in pane calido. ita cor nostrū liqfieri dicitur in hō sacramēto. **Hoc** p̄siderās beatus **Laurentius** p̄ isto pane calido se in craticula calida obtulit dño deo. **De** sedo dicit **Esā.** lx. v. Si inueniat granū in botro dicit ne dissipet illud qm bñdictio est. **Hoc** granum fuit xps in collegio ap̄loz q̄ solus inueniebat qm oēs discipuli relicto eo fugierūt. **De** tali grano dicit **Op̄iane** ne dissipes illud in corde tuo p̄ puaricatōem. qz bñdictio est. in hoc em grano est ois bñdictio. vii. **Pau.** ad ephē. q̄ bñdixit nos bñdictōne sp̄ali. **De** tali grano etiā dicit. **Esdrē.** iij. q̄ oēm mentē p̄uertit in securitatē. hoc p̄z bñ in bea. **Laurentio** q̄ tñ hoc grano fuit inebriat⁹ q̄ etiā ignē nō timuit. vii. **be.** **Ber.** Quicūqz gustu charitatē semel p̄fecte inebriatus fuerit ad oēm laborem et dolore nō arcescit. dolore nō sentit. laborat et nō lassescit. diripit et nō aduertit. **Et** qz **be.** **Laurentius** his virtutibz claruit. idē hoc canticū in ip̄o glām est cōpositū. **Itē** nota **Laurentius** dicitur a lauro arbore de cui⁹ folijs antiquus victores coronabant. p̄ qd̄ eius victoria designat. **Habuit** em̄ q̄n̄cuplicē victoriā. **Primo** habuit victoriā p̄teritiā in sanie sp̄ali. **Itē** ip̄m p̄sequentū. vii. de ip̄o dicit **Maximus** **Fiāmay** super pat̄s ministris cōsue humana in sanie restrinxit incendū. **Sedo** habuit victoriā p̄tra ignē materialē q̄ exustus erat. vii. itē dicit de eo. cor pali laborabat in cedio. s̄z diuinus amor oēm ignis exringuebat ardore. **Tercio** habuit victoriā p̄tra carnē suā carnalem p̄cupiscentiā refrenādo. vii. de ip̄o itē dicit. **Ecce** brūis **Laurentius** transit p̄ ignē q̄ adustus nō abhorruit s̄z illuminat⁹ effulsit. arsit ne ardeat et ne virescat exustus est. **Quarto** habuit victoriā p̄tra mundū mundi diuitias premnēdo. vii. legit de ip̄o. q̄ thesauros ecclesie inter pauperes distribuit. **Quinto** habuit victoriā p̄tra ignē gehēne. vii. de ip̄o dicit. nunq̄d cedere poterat momentanie corp̄is v̄sioni cuius fides eternū gehēne exringuebat ardore. merito ergo **Laurentius** a lauro tāq̄ trīsp̄hator magnificus appellatus est. **Itē** autor appellat xpm dauid. vii. dauid rex fuit q̄ in terptat̄ mansores et desiderabilis in aspectu. et sumit hic p̄ xpo. q̄ xps ē fortis et potens in plio. qz sicut **Dauid** goliā superauit. ita xps potentiam dyaboli p̄culcauit. **Et** est desiderabilis in aspectu. ip̄e em̄ est in quē angelī p̄spicere desiderant. et martyres ita in ei⁹ amore fuerunt accensi. qz sanq̄ guinē leti p̄ ei⁹ amore fuderūt sperātes firmiter post vitā tēporalē p̄sequē vitā eternā. vii. legit in actibz ap̄loz. **Ibant** ap̄li gaudētes ad p̄spectu p̄cis lī. qm digni habitū sunt p̄ xpi noie p̄umeliā pari. **Notandū** **Dauid** est nōmē p̄p̄riū et ponit hic indeclinabiliter. **Tribunal** est nōmē neutri generis terciē declinatōis et fcat sedē iudicis. **Sperno** est verbū terciē diuagatōis. **Prodigus** est nōmē adiectiui et idē est qd̄ largus. sed in p̄posito beatus **Laurentius** dicitur p̄digus. qz largissime exposuit corpus suū p̄ amore dei. **Sz** diūmodo est aduerbiū qualitatis. **Sz** licet ē verbum un̄personale et declinatur tantū p̄ terciās p̄sonas

De sancto Laurentio

Cecaris tu faces contemnis et iudicis minas derides
Carnifex vngulas et vistor craticulam vane consumunt

Dolet impius vrbis pfectus victus a pisce assato christi cibo

Gaudet domini conuiuia fauo presurgenti christo saturatus

Hic auctor ostendit potestatem sancti Laurentii quam habuit in sua passione dicens **(Tu)** Laurenti (prænis) id est spernis (faces). i. vitiones (cecaris et derides minas iudicis. carnifex). i. lanator (et vistor). i. cremator (plurimum vane). i. inutiliter (vngulas et craticulam). i. instrumenta quibus lanant carnes et assant. et hoc referendo singula singulis. ita quod carnifex vane consumit vngulas et vistor vane craticulam **(Impius pfectus vrbis)**. i. ros mane (doler. victus) id est superatus (a pisce assato) scilicet sancto laurentio existente (cibo christi. conuiuia domini) scilicet sanctus laurentius (gaudet saturatus. fauo) id est melle (christo presurgenti) id est simul resurgenti.

Notandum primo legitur in passionali quod quando beatus Sixtus papa ducebatur ad martyrium beatus Laurentius eius dyaconus dixit ad eum nolite me derelinquere pater sancte. et subiunxit. quo progredieris sine filio pater. quo sacerdos sancte sine ministro operaris **Quia** beatus Sixtus dixit. non ego te deferam fili neque derelinquo. sed maiora tibi debentur pro fide christi certamina. quod post triduum me sequeris leuita **H**is verbis beatus Sixtus confortauit beatum laurentium. ut nulla tormeta formidauit **E**t postquam beatus Sixtus fuit martirizatus. beatus Laurentius custodiuit thesaurum ecclesie quem cesar voluit habere et litigando et superbiendo presumere. fecit ergo vocari ad se beatum laurentium et presentauit eum valeriano prefecto ut dederet ab eo extorque thesaurum ecclesie. quod dum interrogasset beatum laurentium de thesauro beatus Laurentius nolens perdere sibi thesaurum petijt inducias ut posset dare responsum prefecto. et medio tempore congregauit multos pauperes quibus thesaurum ecclesie donauit prope dicens dicitur dauidicum **D**isperit dedit pauperibus etc. **T**empore vero induciarum elapso. beatus Laurentius stans ante prefectum fecit vocare omnes pauperes dicens **H**is sunt qui thesaurum ecclesie in celestes thesauros depoztauerunt. quasi diceret **O** prefecte tua inquisitio est vana et inutilis. quia pauperes thesaurum ecclesie iam depoztauerunt **Q**uo audito prefectus iussit os beati laurentii plumbas cedi quod dum cedere ridebat et dixit **O** impie et crudelis tyzanne pene tue dante refrigerium anime mee **U**bi quidam homo nobilis nomine romanus videns beatum laurentium perpicuum tanquam aerem intruebatur circa eum angelum dei confortantem eum. qui fuit statim conuersus ad fidem. et dixit ad beatum laurentium. video in te iuuenem pulcherrimum festina me baptizare. **S**ecundo nota. postquam beatus Laurentius nec tenuit verba nec curauit verba. prefectus dixit ad eum. tota nox in te expandes in supplicium **B**eatus Laurentius dixit. mea nox obscurum non habet. sed omnia in luce clarificat. **Q**um hoc dixisset. prefectus dixit ministris. offerte mihi lectum ferreum in quo Laurentius requiescat. quo apportato expolauerunt beatus

Folium lxxviii

tum Laurentium vestibus et ligatis manibus et pedibus strinxerunt eum supra
craticulam et reliqui ministri supposuerunt prunas ardentibus. Cum autem sic bris
Laurentius puniret ridendo dixit ad prefectum. **O** miser et impie quod cre
dis. isti carbones prestant mihi refrigerium. quia videtur mihi quod supra
sas dulces has requiesco. tibi vero prestant supplicium eternum. assatus
sum et duplici de causa. **P**rima ut per suam instantiam prefecto faceret terrore.
Secundo ut verumque latus et omnia eius membra pro christi nomine lace
rarentur. pro quo multitudinem premozum speravit. **U**nde sic positus
in craticula dixit in medio ignis non sum estuatus. quia carbones tui non
dolorem sed refrigerium mihi prestant. **H**is siquidem dicitur leuabat ocu
los in celum dicens. gratias ago tibi domine. qui tanuas vite ingredi me
rui. **H**is dicitur subiunxit. **O** domine commendo tibi spiritum meum. et
sic emisit spiritum et requieuit in pace. **N**ota. legitur in euangelio. quod
post resurrectionem dominus apparuit discipulis iuxta mare tiberiadis
et dixit eis. filioli nunquid pulmentum habetis. **A**t illi obtulerunt ei pas
renem piscis assi. hunc ergo piscem assum seu assatum auroz in littera com
parat ad beatum Laurentium. quia iste piscis allatus est christo cum sa
uo mellis. id est cum dulcedine virtutum. quod etiam bene verificatur
de beato Laurentio. nam in vita sua tantis claruit virtutibus ut de eo de
ecclie. **B**eatius vir qui inuenus est sine macula. et qui post aurum non
abijt nec speravit in pecunie thesauris. fecit enim mirabilia in vita sua.
Ergo dicitur de eo illud propheticum prius allegatum. **D**ispersit de
dit pauperibus et. **I**tem nota. quadruplex est ignis quo iusti pur
gantur scilicet ignis tribulationis. ignis tentationis. ignis dlectionis. et ignis
eruditionis. **D**e primo dicit psalmista. **I**gne me examinasti. et non est in
me inuenta iniquitas. **S**ic etiam potuit dicere beatus Laurentius qui
thesauros ecclesie dedit pauperibus. **D**e secundo dicit **J**ob. **E**rci ore
lampades procedunt sicut te de igne accenso. **I**ste te de sunt tentationes
et suggestiones. **H**ic te de dyabolus totum mundum in primis parenti
bus cremavit. **D**e tali igne quilibet sollicite vigilare debet ne propria do
mo cordis sui comburetur. **D**e tercio dicit in leuitico. ignis in altari sem
per ardebit. unde ignis in altari semper ardens est charitas in corde fer
uens. **U**nde in euangelio. **N**one cor nostrum ardens erat in nobis. **I**ste
ignis semper debet ardere. quia charitas debet perseverare. unde in pro
uerbijs. **O**mnino tempore diligit qui verus amicus est. **D**e quarto dicit
psalmista. **I**gnitum eloquium tuum vehementer. **I**tem **H**ieremias. **N**u
quid verba mea quasi ignis ardens et malleus conterens petras. **E**t in
hoc quadruplici igne beatus Laurentius fideliter laboravit. **P**rimum
sustinuit. **S**ecundum depulit. **T**ercium composuit et augmentavit. **Q**uar
tum semper secum conseruavit.

Pro terminis notandum est quod cesar est nomen dignitatis masculini
generis. et dicitur a ceson grece quod est elephas latine. quia cesar debet
esse potens inter ceteros homines. sicut elephas inter cetera animalia.
Sed fax facis est nomen tercie declinationis feminini generis et signifi
cat lucernam ardentem. **E**t differunt fax et ceda. **vñ**. **S**emp. **S**icra facies. **tes**

De sancto Laurentio

des p̄mbia poscūt. **C**orēno est verbū tercię piugatōis trāsitm̄. **S** mine arū ē no mē pl̄s nūeri t̄m p̄me declinatōis. ⁊ dicunt opprobria Inde minor aris ē deponētale. ⁊ feat minas iponere. **S**z derideo est verbū trā sitiuū sedē piugatōis. cōpositū a de ⁊ rideo. **S**z vngula vt hic sumit d̄z ferrū incuruatū cū quo mouet ignis. **S**z p̄uina ē nomē cōis ḡnis. ⁊ d̄z aliq̄s vel aliqua existens cū alio in conuiuio

Q lauretū milicū dauid inuictissime regis eterni **Ap̄d illū** seruilis ip̄ius deprecare veniā semp **Martyr** milesq̄ fortis

Hic auctor p̄nr dirigit petitiōnem ad be. laurentiū dices (**Q** laurenti) s̄c̄ ex̄ns (martyr. q̄s) p̄ et (fortis miles. inuictissime milicū) .i. inter om̄es milites (dauid eterni reḡs) tu (deprecare. apud illū) sc̄z regē (sp̄ veniā) .i. in dulgētiā (seruilis) .i. famulis (ip̄ius) sc̄z regis eterni **¶** Notandū. auctor in s̄ca rāgite dignitatē sc̄i lauret̄ij. q̄ iter ceteros martyres h̄z tria p̄uile gia q̄c̄tū ad officiū **P**rimū est in vigilia. qz br̄us Laurentius solus inter martyres h̄z vigilia **S**z vigilie sc̄oz p̄pter multas inordinatiōes in ieiunia cōmutate sunt. mos em̄ fuit vt in festiuitatibz sc̄oz hoies cū vxoribz ⁊ filiabz ad eccliam venirēt ⁊ ibi cū luminariibz p̄noctabāt. s̄z qz multa adul teria in his vigilijs fieb̄t statutū est ⁊ fuit vt vigilie in ieiunia p̄teritur nomē aut antiquū retentū est. qz nō ieiunia. s̄z vigilie appellant **S**c̄dm̄ est in octaua. qz ip̄e sol⁹ cū br̄o Stephano h̄z octauā inter oēs martyres. s̄z cū br̄us Martin⁹ inter p̄fessores. **T**ercū est in p̄s̄ub̄ antiphonaz. q̄s ip̄e solus ⁊ paulus h̄z s̄z t̄m diuersimode. qz sc̄us paulus h̄z eos p̄pter ex cellentiā p̄dicatōis. sc̄us vero Laurentius p̄pter excellentiā passionis

Sc̄do nota. auctor vocat x̄pm̄ dauid forte. vñ legit̄ in p̄mo regū cū Sa muel vinctus ess̄z in regē. dauid fuit decorus in facie quē pater eius misit ad fratres vt portaret eis cibū ⁊ ascendit ad plū philistinoz. cū ergo p̄s clamariū esset singulare certamē p̄tra goliā gigante ip̄e p̄ualuit in funda et lapide **E**t iste dauid p̄figurauit x̄pm̄ regē vt d̄t be. August. sup̄ genea logiā d̄ni marthei p̄mo. vñ dauid manu fortis interpretat̄. sup̄pauit em̄ goliā id est dyabolū ⁊ postea factus est pater multaz gentiū. qz oibz patrem se vocare p̄cessit dicens. sic autē orabit̄. pater noster q̄ es in celis ⁊c. **S**ic au tor in p̄posito vocat x̄pm̄ dauid ⁊ beātū laurē. militrē. qm̄ d̄nm̄ imitat⁹ est in fortitudine ⁊ militia triūphali. fuit em̄ inuictus. qz gr̄a sp̄s̄sancti ⁊ in p̄tute. p̄cessit p̄tra goliā. .i. p̄tra decū ip̄atorē ministrū inq̄tatis ⁊ p̄ualēs secut⁹ est x̄pm̄ ⁊ p̄s̄us in adiutorū sui dauid oēs insidias inimicōz non timuit. s̄z p̄unas craticule cū alijs penis fortissime p̄ regno dei sustinuit. **T**er̄ nota. sc̄us Lauren. d̄z inuictissimus ⁊ excellentissimus martyr non p̄ tanto vt nullus alius martyr tanta sit passus. s̄z p̄ tanto. qz ei⁹ martyriū a sanctis doctoribz maḡs est approbatū. licz em̄ aliq̄ martyres legunt̄ plu ra p̄ x̄pi noie sustinuisse t̄m̄ eoz martyriū nō in tantū ē approbatū. **¶** Vel p̄ tanto d̄z excellentissimus. qz fuit excellentis dignitatis. nā fuit archidia con⁹ siue leuita roman⁹ sicut de ip̄o legit̄. **P**ro terminis nota. miles est nomē dignitat̄s deriuatū a p̄bo milito. **S**z inuictissime ē sup̄latiū hui⁹ nois inuict⁹ ⁊ d̄z ille q̄ nō p̄t vincī **S**z seruil⁹ ē diminutiū a noie seruus